

# STENOMUSEN

MEDLEMSBLAD FOR STENO MUSEETS VENNER - MARTS 2000 - NR. 9

---

## Åbning til tiden

Den 14. januar 2000 blev særudstillingen *At tælle tiden* åbnet.

“Samling omkring pendulet”, siger Steno Museets direktør K.P. Moesgaard og stiller sig op i rundingen på museets hovedtrappe. Herfra kan han skue ud over den talrige forsamling, som er inviteret til åbning af endnu en særudstilling med den aktuelle titel *At tælle tiden*, og til premiere på en helt ny planetarieforestilling *Sille og tiden*.

“Tid er jo slet ikke til - men tal, derfor tæller vi tiden, og det er mentalt”. Således lød nogle af de indledende ord i Moesgaards åbnings-tale, og han fortsatte: “Kære Venner, velkommen til Steno Museet i det sidste år i det andet årtusinde, i det første år i 2000-tallet, i det sidste år i det 20. århundrede, i det første år i 20-hundrede tallet, kort sagt i det Herrens år 2000”.

Moesgaard fortalte endvidere, at hvis vi endnu havde benyttet den julianske kalender, så ville denne dag, den 14. januar, have været nytårsdag. Det var først på Ole Rømers foranledning, at Danmark i 1700 skiftede til den nuværende gregorianske kalender.

Moesgaard takkede derpå en række institutioner, først og fremmest Den Gamle By, som havde deltaget i planlægningen af udstillingen, og som beredvilligt har udlånt nogle fine ure til udstillingen. Han takkede også for økonomisk støtte fra bl.a. Museumrådet for Århus Amt og Aarhus Universitets Forskningsfond. Efter disse indledende ord overlod han talerpladsen til direktøren for Den Gamle By, Thomas Bloch Ravn, som



*Museumsdirektør Thomas Bloch Ravn, Den Gamle By, taler fra museets trappe. (Foto: Hanne Teglbjerg)*

var inviteret til at foretage den officielle åbning af udstillingen, dvs. overklipping af den røde snor.

Thomas Bloch Ravn takkede ligeledes for samarbejdet med Steno Museet, og han fremhævede sin forundring over, at “År 2000 fonden” ikke havde ønsket at støtte projektet. Da Thomas Bloch Ravn fik saksen i hånden, udtrykte han nervøsitet for at ryste på hånden, da det var første gang han var blevet tildelt en sådan ære, at skulle klippe snoren.

Planetarieforestillingen blev vist to gange, da ikke alle kunne være i planetariet på én gang. Så medens nogle var til forestilling, fik andre lidt mad og drikke.

TV2 Østjylland var tilstede ved åbningen, og der blev vist uddrag fra begivenheden i TV om aftenen.

*bt*

---

STENOMUSEN

udgives af Steno Museets Venner.  
Bladet udkommer 3 - 4 gange årlig  
og sendes til alle foreningens medlemmer.  
Stof kan sendes til Steno Museet.

Redaktion:

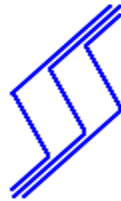
Knud Erik Sørensen (ansv.)  
og Hans Buhl

Layout:

Knud Erik Sørensen

Tryk:

Steffensen Offset, Horsens.



C.F. Møllers Allé 100  
Universitetsparken, 8000 Århus C  
Tlf: 8942 3975, Fax: 8942 3995  
E-mail: [stenomus@au.dk](mailto:stenomus@au.dk)  
Web: [www.stenomuseet.dk](http://www.stenomuseet.dk)

Der indkaldes til ordinær generalforsamling  
onsdag den 29. marts 2000 kl. 19.30  
på Steno Museet

Dagsorden:

1. Valg af ordstyret.
2. Formandens beretning.
3. Fremlæggelse af regnskab.
4. Kontingent.
5. Orientering om aktiviteter på Steno Museet.
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer.

Den nuværende bestyrelse består af Knud Erik Sørensen (formand), Hans Buhl (næstformand), Poul Gade (kasserer), Bjarning Grøn (sekretær) og Poul Hartvig. På valg er Knud Erik Sørensen og Hans Buhl.

7. Valg af bestyrelsessuppleanter.  
Nuværende suppleanter er Olaf Myhre Jensen og Laila Zwisler.
8. Valg af revisor og revisorsuppleant.  
Nuværende revisor er C.M. Taisbak, og revisorsuppleant er Jesper Lützen.
9. Eventuelt.

Efter generalforsamlingen vil K.P. Moesgaard vise rundt i særudstillingen *At tælle tiden*.

Århus den 24. februar 2000  
*Bestyrelsen*

## Planetarienytt

Vinterferien blev så travl for Museet og Planetariet, at det nogle dage var nødvendigt at vise forestillingen *Lillestump kikker stjerner* en ekstra gang til glæde for vore mindste besøgende og deres forældre.

Planetariet havde i dette forår gennem Amtscentret for Undervisning udbudt kurset *Brug kuplen!* for planetarieinteresserede lærere. Målet var at skabe mulighed for, at lærerne selv kunne bruge planetariet i undervisningen. Men det er desværre blevet aflyst, da kun 3 havde tilmeldt sig.

### Nyhed til tværfaglig undervisning

*More than meets the eye* er nu på programmet. Denne undervisningsforestilling handler om modsætningen imellem, hvad man med øjet kan se på nattehimmelen, og hvad rumteleskoper og observatorier kan afsløre af planeter, stjerne-hobe og galakser. Forestillingen er på originalsproget – engelsk – og kan derfor desuden bruges til tværfagligt samarbejde mellem lærere i naturfag og lærere i engelsk. For interesserede kan en udskrift af teksten bestilles på forhånd.

Senere på året vil forestillingen også kunne ses i en dansk udgave, *Længere end øjet rækker*, som en af de faste forestillinger. Både den amerikanske og den dansksprogede udgave bliver tillige præsenteret hos vore kolleger på Orion Planetarium i Jels.

### Vårstjerner og fuldmåner

Forestillingen *Vårstjerner* afløser *Vinterstjerner* den 7. marts. Forestillingen er at se på det faste program hver dag (undtagen mandag), og her præsenteres forårshimmels stjerner og myterne bag, suppleret med lidt klassisk astronomi og astrofysik.

Programmet for fuldmåne-aftener i de kommende måneder kan ses i Kalenderen bag på *Stenomusen*.

### 05-05-2000

Den 5. maj i år vil planeterne Merkur, Venus, Mars, Ju-

piter og Saturn næsten "være på linie" i solsystemet, hvilket i visse kredse allerede har skabt frygt for katastrofer. Konstellationen sker efter solopgang, så det vil ikke være muligt at se fænomenet med det blotte øje. Vi vil dog gerne give publikum mulighed for – uden katastrofetanker – at opleve det "rigtigt" ved at slukke for solen i planetariet. Vi byder folk indenfor kl. 10-10.45 og kl. 12-12.45. Hvis vejret tillader det, vil der hele formiddagen blive opstillet kikkerter (med solfilter) på plænen udenfor museet, hvor man bl.a. vil kunne se solpletter og forhåbentligt månens kraterfyldte overflade.

### Planetariet lukker

I *Stenomusen* 8 forventede vi en midlertidig lukning af planetariet i maj. Det er endnu ikke fastlagt præcist, hvornår det sker. *arj*

---

## Enhjørningen er færdig

**Gudrun Steen-Andersens bronzeskulptur af enhjørningen er nu i hus på Steno Museet.**

I løbet af marts måned vil værkstedet foretage de nødvendige forberedelser til ophængningen, således at en afsløring af værket efter planen kan finde sted den 24. marts på dagen før museets 6 års fødselsdag. Vi glæder os til at kunne præsentere dette smukke kunstværk for museets gæster. *ebt*

# Kalender

**Fredag 14. januar - lørdag 30. december 2000.**

*At tælle tiden* - en særudstilling om tidsregning og tidsmåling.

**Mandag 20. marts kl. 20.00 og 21.30**

Fuldmåneaften i planetariumet. Planetarieleder Ole J. Knudsen fortæller om forårshimlen og spiller musik under stjernerne.

**Lørdag 25. marts kl. 10-16**

Steno Museet fylder 6 år. Entre til halv pris.

**Onsdag 29. marts kl. 19.30**

Generalforsamling i Steno Museets Venner. Mødet afholdes som vanligt i museets skolestue. Dagsorden på side 2.

**Torsdag 13. april kl. 19.00**

Stenoforelæsning ved professor Carl F. Wandel: *Hvad er tid?*

**Tirsdag 18. april kl. 20.00 og 21.30**

Fuldmåneaften i planetariumet med Bo Gunges korværk *Månebryllupssange*.

**Mandag 24. april kl. 10-16**

Museet har ekstraordinært mandagsåbent 2. påskedag.

**Torsdag 11. maj kl. 19.00**

Stenoforelæsning ved lektor Jes Madsen: *Universets udvikling gennem tiderne*.

**Torsdag 18. maj kl. 20.00 og 21.30**

Fuldmåneaften i planetariumet: *På Rejse i Badlands*. En multimedieoplevelse ved planetarieinspektør Aase R. Jacobsen.

**Torsdag 8. juni kl. 19.00**

Stenoforelæsning ved docent Christian Marinus Taisbak: *Det Herrens år 532 – en tidsregnings fødsel*.

**Mandag 12. juni kl. 10-16**

Museet har ekstraordinært mandagsåbent 2. pinsedag.

**Fredag 16. juni kl. 20.00 og 21.30**

Fuldmåneaften i planetariumet. Planetarieleder Ole J. Knudsen fortæller om sommerhimlen og spiller musik under stjernerne.

## Besøgstal 1999

**Lille tilbagegang i antallet af gæster på Steno Museet.**

Årsbesøget i 1999 blev på 36.795 gæster, dvs. en tilbagegang på 6,4% i forhold til

1998. Resultatet dækker over rekordbesøg i januar kvartal, et meget beskedent sommer-

besøg og et besøg tæt på "normalen" sidst på året.

*kpm*